

V tisk. četrtlet in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez posiljanja na
dom za vse leto 8 gl. — k.
za pol leta 4 „ — „
za četrt leta 2 „ — „ 20 „
Po pošti:
za vse leto 10 gl. — k.
za pol leta 5 „ — „
za četrt leta 2 „ — „ 60 „
Vrednost in opravičnost
je na stolnem trgu (Dom-
platz) hišna št. 184.

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:
Za navadno dvestopno
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiskuje tkrat,
5 kr., če se tiska 3krat,
4 kr., če se tiska 2krat.
Vse pisemne se plaču-
jejo po prostoru.
Za vsak tisek je plačati
kolek (štempelj) za 30 k.
Kopirski se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 16.

V Mariboru 7. maja 1868.

Tečaj I.

K novim volitvam v Ljubljani.

(Konec.)

Slovenem pa tudi Nemcem popolnoma pravični so tudi vsi drugi mestni odborniki naši. Nemcem, se ne godi nikjer nobena krivica. Resnično je, da, ako bi nekterih znanih šuntarjev v Ljubljani umolknilo, ki ne nehajo Nemcev in domačih Ongavcev neprestano hujskati zoper vse, kar je našega, ali kar naši storé, naj bo še tako dobro, izvrstno in koristno, ne bilo bi čisto nobene razprtije, in duha ne sluha od tistih sovražnih strank v Ljubljani, od katerih se poslednja leta toliko govori, piše in bere. Da! celo preveč smo rekli, če pravimo „nekterih“, trditi si upamo, da je prav za prav le „eden“, ki ima vse te boje in razprtije na vesti. In kaj je tega prestopnega šuntanja zoper našega g. župana, zoper naše mestne in kupcijske odbornike itd. krivo bilo? Ali so morda res naši ljudje premalo omikani in nezmožni za taka opravila? Ali so morebiti v slovenstvo tako strašno zatelebani, da nemščino in Nemce sovražijo, grdo, nepravično in nepošteno ž njimi ravna? Ali so morebiti sovražniki Avstrije, omike, napredka in prave svobode? — Nemškutarje sicer slišim vpiti: Jo, jo! so ist's! — ali če sto in stokrat to trdijo in po svetu razglašajo, sto in stokrat so govoriči neresnico. Pravi vzrok vednega hujskanja je v drugem grmu. Ti ljudje so namreč kot Ultranečci tako neizmerno enostranski in partajični, da ne privoščijo slovenski Ljubljani slovenskega župana in slovenskih odbornikov, če so še tako izvrstni in veljavni gospodje in tudi Nemcem popolnoma pravični; hinc illae lacrimae. Oni bi radi, da ne bi mi pravice imeli svojih ljudi voliti, ampak če nam se že volitev dopušča, da bi morali le Nemce in Ongavce ali ničle voliti, to je, take ljudi, ki niso Nemci ne Slovenci, ki niso krop ne voda. Da, ti ljudje so tako neizmerno enostranski, da jim je škandal, ne če se preveč, ampak sploh, če se le kolikaj od zgoraj doli na nas Slovence ozira ima. Njih prave, srčne želje bi se namreč še le potem spolnile, če bi se pri nas tudi tam, kjer si narod zastopnike svoje sam voli, le taki Ongavci izbrali, ki bi vza- jemno ž njimi narodnost in blagostanje nam tepali, in k zidu nas tlačili, ne več vznemirovani od tistih slov. „prenapeetežev“, ki trdijo, da je treba tudi na Slovence ozir imeti in pravico jim skazovati. In med takimi nemškimi ultrasi in Slavojedi je naša „Laibacherica“ — žalostna jej majka! — ena izmed najprvih. Ona je, dasiravno služabnica tiste vlade, ki pravi, da neče biti „Partei“ ampak „Recht und Gerechtigkeit“, in bi kot taka morala biti Slovincem popolnoma slovenska, kar se pristranosti v narodnih zadevah tiče, že zdavnaj prišla do stopinje „non plus ultra“. Zatorej jo vljudno prosimo, da neha pikati vrlega g. župana ljubljanskega in meščane hujskati zoper njega, sicer si revica šama sebi in še marsikomu drugemu smrtni list podpisuje. Če bi namreč njena veljala, da se je g. dr. Costa zavoljo tiste enostranosti, katero mu ona očita, tako silno pregrešil, da je za vselej dožupanil — dobro! naj se odstavi in v prihodnje za župana več ne voli! Ali preden se to zgodi, morajo svoja šila in kopita pobrati tudi vsi tisti, ki so v stokrat več meri pristranski in enostranski, ko ljubljanski župan g. dr. E. H. Costa, in med temi stoji v prvi vrsti vrednik „Laibacherice“! Ta je zbog svoje nesnosne pristranosti že zdavnaj sposobnost za vredovanje uradnega lista slovenske dežele zgubil, se pravi, če je to sposobnost kedaj imel. Zraven njega in ž njim vred morali bi svoja šila in kopita pobrati, sploh vsi tisti nemški in nemškutarski ultrasi, ki niso le malo ampak popolnoma pristranski in enostranski. Ako se torej dr. Costi, ki je bil kolikor koli mogoče v pismu, besedi in djanji Slovincem in Nemcem vselej pravičen, županstvo od-

vzame, ako se veselo oznanilo ljubljanskega dopisnika ne potrdi, in se ta vrli narodnjak naš res celo pred krvavo sodbo spravi, sodi in obsodi, češ, da je kot glavar mestne policije, Nemce in Ongavce še vse premalo ljubil, varoval in branil, — kaj še le zaslužijo tisti možje, ki Slovincem in slovenstvu čisto nič ne ljubijo, ne varujejo in ne branijo? ki nimajo prav nič ozira na narod slovenski in pravice jegove, se v sredi trdih Slovincem še dandanes tako obnašajo, ko da živé tam kje v Reuss-Greiz-Schleizu v sredi izvoljenih Nemcev? ki Slovincem in slovenstvo, dasi tudi se od žuljev slovenskih živé, iz dna svojega srca sovražijo? dasiravno bi morali po svoji dolžnosti in prisegi brez vse pristranosti Slovincem popolnoma slovenski biti, ali pa poskrbeti, da se §. 19. izbriše iz ustave, na katero so sami prisegli. In vrednik uradne „Laibacherice“, ki v novejšem času zvonec nosi med ljudmi tiste baže, ktere sama nemška enostranost in sovražstvo slavjanstva skup drži, si upa s tistimi v en rog trobiti, ter jim še celo takt dajati, ki pravijo, da je dr. Costa Nemcem premalo pravičen, da zasluži zarad tega od županovanja odstavljen in pred krvavo sodbo vlečen biti, sam od sebe pa misli, da je nedolžen ko mlada rosa. — Na. Die Welt steht nicht mehr lang! — „Laibacherica“, ki pri vsaki priliki pokaže, da je sovražnica vsake narodne in verske svobode, če le kolikaj razvitje slavjanstva pospešuje, naj vendar pomisli „Laibacherica“ kaj dela, in naj od takega ravnanja odstopi, če ima še kako iskrico avstrijskega rodoljuba v sebi, sicer bi nam utegnila še strašno pogačo iz te moke speči. Toliko za zdaj „Laibacherici“ za njeno nepartajičnost.

Kar se sedanjih novih volitev v mestni zbor ljubljanski tiče, upamo, da se vrli Ljubljančanje po tem krivem preroku ne bodo preslepeli dali, in da časti in slave, katero so si s poprejšnjimi volitvami pridobili, zdaj gotovo zapravili ne bodo, ampak da se bodo po zgledu značajnih in v tem, oziru vse hvale vrednih Nemcev in Magjarov in po zgledu politično zrelih, vrlih českih Slavjanov ravnali, in kakor vselej tako tudi zdaj od mestjanskega volilnega odbora jim nasvetovane rojake „složno“ volili. Upamo, da bodo Ljubljančanje kot značajni možaki ravnali in vsi, ki so prijatelji domovine, enoglasno nasvetovane kandidate v mestni zbor volili, ker le po tem potu je upati slavne zmage. Slovenci smo si sicer od nesrečne volitve v „reichsrath“ ali, da bolje rečem, od glasovanja za dvalistično adresu imenitnega dne 5. junija 1867 — v mnogem oziru popolnoma navskriž, toda tukaj pri volitvi mora vsa razprtija nehati, tukaj je treba popolnoma složno, enoglasno in energično ravnati, sicer zgubimo še tukaj čast in veljavo. Bela Ljubljana je glavno mesto Kranjske, skoro čisto slovenske dežele. Torej morajo tudi v njenem mestnem zboru, kolikor je mogoče, le taki možje sedeti, ki zraven družih potrebnih lastnosti resnično svoj narod in svojo domovino ljubijo, in so tudi zvesti veri naših očetov. Bela Ljubljana mora biti slovenska glava lepe naše slovenske dežele in srce cele Slovenije. Ljubljana naša je in mora po svoji ogromni večini slovenska ostati. Tujci in odpadniki domači ne smejo več pri nas gospodovati vsaj tam ne, kjer si poglavarje svoje sami izbiramo. Ako sami sebe nismo dobri, kje smemo pritožiti se, če nam tudi drugi niso dobri in če se nam hudo godi? Ako človek ali narod sam sebe zaničuje, kje zasluži, da bi ga drugi spoštovali?? In takovi bi bili mi, če bi zavoljo nemarnosti naše tujci ali domači odpadniki, ki so navadno še slabši od tujcev, v ljubljanski mestni zbor se vrnili, v njem gospodovali in ošabno glave po konci nosili. Njim se sicer ne manjka sladkih in priljubljenih besed, ali srca za nas in za naš narod nimajo in ga menda nikdar imeli ne bodo. Od takih ljudi pospeševanja naše prave sreče in blagostanja pričakovati ne moremo. Zatorej vrli meščani ljubljanski! po-

Listek.

Listi iz bele Ljubljane.

I.

(Ljubljana in Maribor; jasen dan; velika beseda v gledišči; dramatično društvo; sijajna apotheoa Sokola; volitve.)

Dolgo že sem se pripravljaj zopet prijeti za romarsko palico, ki je mirno počivala v kotu, odkar so nam zadušili nemili viharji vrlega „Slovenca“ v Celovcu. Dolgo sem mislil, da mi ne bode treba tako hitro zopet pisati v slovenski časopis listov iz bele Ljubljane, ker ravno ona imela je sveto nalogo ustanoviti Slovincem dušno središče; brez vsega potovanja dospeli bi bili moji listi lahko do organa, vrednega slovenskega naroda. Toda vse čakanje, vse hrepenenje bilo je zastoj, zgodilo se ni, kar bi se zgoditi moralo, bela Ljubljana ni opravičila svojega lepega imena, ostala je mlačna, pokrita sem ter tje z marogami, prekositi se je pustila zopet od drugega mesta, od malega z nemščino zelo navdanega Maribora. Tukaj spravila je krepka volja narodnjakov na svitlo nam list, ki nam ga stara bela naša matka ni mogla poroditi. Malo veselega imel bi bil poročati iz metropole slovenske, in težko me je stalo začeti z lamentacijami in godrnanjem v tej ali uni stvari. Kakor pa tudi na mračnem obnebi solnce moč večsili svitlo prešine vse megle in dobrodejno svitlobo in gorkoto razlije na grešni svet, tako je imela tudi že malo osivela Ljubljana svoj jasen, krasen dan v nedeljo dne 3. maja. Po marsikterih nezgodah in britkih urah v političnem in socialnem življenji razve-

drilo se nam je vsaj za nekaj časa mračno obličje, čutili smo enkrat zopet navdušeno radost pozabivši marsiktere nezgode. Vse bilo je enega duha, eno in isto veselje navladalo je vsako srce, čutili smo, da še imamo moči dosti v sebi, da ne poginemo, ako le hočemo živeti, da narodna stvar ne more in ne sme propasti. Velika beseda, katero so napravila narodna društva čitalnica, dramatično društvo in vrli mladi Sokol, bila je kapljica tolažilna na skeleče rane, kapljica, ki nas je okrepcala kakor blagodejna rosa velo, na videz skoraj umirajočo cvetljico. Velika beseda v javnem gledišči bila je velikanska moralna zmaga narodnega duha; ne morem si tedaj kaj, da odločivši vse neprijetne prikazni sedanjega našega položaja, govorim danes izključljivo le o tem prelepem večeru. V vseh štirih razdelkih vršilo se je vse tako gladko, da je težko odločiti, komu gre predstvo. V muzikalnem delu navduševal je poslušavce čitalnični mogočni možki zbor sam in z njeznimi krasoticami pomnožen z dvema skladbama. Milo petje našega rojaka g. Grbca segalo je globoko do srca, kakor je tudi gospodična Jerta Fichtenau-ova svojo malo nalogo izvršila prav dobro, samo da je skoraj prostor bil prevelik za nježen glas. Veselimo se na prihodnjo nedeljo, ko misli napraviti g. Grbec v gledišči svoj drugi koncert s primočjo pevskega zbora in dramatičnega društva. Prvi nastop dramatičnega društva na javnem glediškem odru v igri „Moja zvezda“, izvrstno poslovenjeni poleg francoskega po g. Val. Mandeleu, kazal je očitno, kako izvrstne moči ima to društvo in koliko veselih večerov smemo še pričakovati od njega. Kako žalostno, da ta nadepolni zavod, ki ima sveto nalogo biti narodu izobraževalna šola življenja, prava narodna prižnica, dozdej tako mlačne podpore nahaja med nami v materijalnem oziru.

kažite dne 11., 12., 14. maja, da se motijo tisti, ki mislijo, da je Slovenec na svetu le za podlago tujčevi peti! Ako nečete, da bi v mestnem zboru sovražniki našega naroda sedeli, in gospodarovali, kar je vse od te volitve odvisno, udeležite se volitev vsi od prvega do zadnjega in volite nasvetovane kandidate složno in enoglasno. To storite kot pravi rodoljubi slovenski, dobri meščani in derzavljanji!

Narodno gospodarstvo.

Ali bo šla princ Rudolfova železnica po slovenski zemlji ali po laški?
(Pristavček.)

Za Italijane je zastavljeno vprašanje tako važno, da jim ne da mirovati; zmiraj iznova skušajo ono z novimi razlogi sebi na dobro razpravljati. Tako je ravnokar milanska „Perseveranza“ priobčila članek o Potabelski železnici, ktere važnost za Italijo h koncu povdarja s sledečimi stavki: „Ako železnico črez Predel naredé, se bo vsa kupčija med vshodno srednjo Evropo pa Sueškim prekopom po njej poti poiskala črez Trst. Po Potabelski potezi se bi pa po večem obrnola k Benetkam in po naših tržiščih se bota poganjala za prednost dva prodajavca — Avstrija in pa dežele nemške colne zaveze — in mi (Italijani) bomo kaj ceno blago od njih dobivali. Jasno je, kje se Italiji dobiček ponuja.“ Eno pomoto moramo „Perseveranzi“ popraviti. Ona pravi, da se je društvo princ Rudolfove železnice obrnola do državnega zbora s prošnjo, da bi železnico do Potabla sezidalo. To se dosedaj ni zgodilo in se tudi ne more zgoditi; kajti dotična pogodba rečenemu društvu jasno ukazuje, da bo železnico sezidalo do morja po taisti črti, ktero bo vlada zaznamovala. Doslej pa vlada še nobene ni izvolila.

V „Gior. di Udine“ piše Ottavio Facini o ravno tej železnici in posebno nasprotuje Staro-meščanom (Cividale), ki se za stransko železnico iz Koborida v Videm poganjajo. On toži o Staro-meščanih, da izdajo tujcem (namr. Avstrijancem) koristi lastne dežele. Ko o državnogospodarskih razmerah govori, pravi med drugim: Avstrija ima sedaj varovati Šoško dolino, ne pa več trdnjavnega štirjaka — in upam, da me bodo gospodje iz Staregamenta razumeli, če jim stvari prav na drobno ne razkazujem; nadjam se pa tudi, da bode florentinsko ministerstvo to stvar natanko pretehalo. Če bi nam železnica črez Potabelski prelaz tudi nič ne koristila, moramo se vendar zanjo poganjati, da Avstrija ne sezida za njeno varstvo, za njeno vojaštvo prevažne železnice črez Predel“. Potem O. Tacini nadaljuje: „Staro-meščani poglejte, kako stanovitno se Trst poganja za železnico po Šoški dolini, da bi vsó kupčijo med koroško deželo in jadranskim morjem k sebi zvalil. Ali mislite, da so posebne koristi tržaškega mesta tudi koristne beneški luki? Če bi mi kdo ugovarjal, da bi stranska veja od Koborida skoz Staro-mesto v Videm tudi služila Benetkam, odgovorjam mu le, da bo vse blago šlo po predelski potezi v Trst, ker je Trst dosti bliže, kakor so Benetke —.“ Rečena Italijana tu očitno priznata veliko važnost, ktero ima železnica črez Predel za Avstrijo. Furlan Facini pa tudi očitno izrazuje sovraštvo proti Avstriji. Našemu cesarstvu je treba spodkopati varnost, ktero bi dobilo s Predelsko železnico! Italijanom diši goriška grofija. Potem si mislijo, bi lože mejo italijanskega kraljevstva promaknoli do Triglava in Ipave. Jasnejše g. Facini res govoriti ni mozel. Bog daj, da bi ga naša vlada razumela, Slovenci! Posočanji zbudite se in pošljite vladi skupno prošnjo za domačo železnico! Goriška „Domovina“ budi tudi ti Goričane, če res zastopaš domače interese!

V Trstu 26. apr. Ščink...c.

Kako je nekdanja nemška večina srenjskega zbora ljubljanskega gospodarila z mestnim premoženjem, pripoveduje nam „Triglav“ št. 20:

Stranka, ki hoče zopet krmilo v roke dobiti, samooblastno je vladala celih 10 let v našem mestu, v srenjskem zboru in kupčijski zbornici, in kam nas je spravila? — Mestne ceste in ulice od prve do slednje niso bile boljše, kakor v naj slabiji vasi: zrak se nam je kužil, ker nismo imeli jarkov (kanalov); zboljšanje še ni prišlo nobenemu na um. Srenja ni imela denarjev, da bi se bili delali tlaki, jarki, mostovi in šole! Prav rada pa se je od-

Preljubezni gospodični Prälüh-ova in Brus-ova, presegali ste ena drugo vsaka tako izvrstno vršivši svoje naloge, da bi niti strog kritik ne imel kaj spodtikati. Javna zahvala mora se izreči obema gospodičnima za njuno iskreno, žlahno trujenje pomagati pri oslavi domače stvari. Da so znani nam gospodje Grasselli, Kohlar in Vojteh Valenta svoje naloge vršili posamesno in v skupni igri tako gladko, ko da bi imeli pred seboj izurjene igralce, ni mi treba omenjati. Eno veliko prednost imelo je še sploh predstavljanje, in to je ta, da naši vrli diletantí igrali so igro živo, naravno, in gorko, a da ni bilo videti tiste šablone in nenaravnih manir, ktere nahajamo dostikrat pri navadnih glediških igralcih. Pokazala je ta iz gosposkega salonkega življenja vzeta igra, kako lep in blagoglasen je čisti slovenski jezik, ter kako prazni in pulhi so marsikteri ugovori naših nasprotnikov. Živa navdušena pohvala po posamesnih prizorih in po končani igri, kazalo je jasno veliko zadovoljnost občinstva. Nismo že dolgo videli take gnuječe, take radosti v našem gledišči. Kaj bi rekel o preizvrstnih izkazih Sokola v arabskih piramidah in prekrasnih marmornih podobah? Kaj bi rekel o velikansko presrčnem sprejemu vrlih naših Sokolcev? Radosti mora biti srce vsakemu, če se spominja na gromeči presrčni pozdrav, ki je mogočno donel po vsem prenapolnjenem gledišči, ko se je po mnogih viharjih prikazal očitno zopet stari prijatelj, stari ljubljenec v pomlajeni čvrstosti, kajaze, da kakor skala kljubuje vsem viharjem. Kakor ptica fenix zletel je iz pepela „Južnega Sokola“ z bistrim okom in krepkimi perutami mladi novi „Sokol“, ter si mahoma pridobil vsa srca. Vsa trpljenja, vse muhe od lanskega julija naprej šle so nam kakor podoba pred dušnim očesom ena za drugo, spominjali smo se britkih

pirala srenjska blagajnica pri drugih prilikah. Radovoljno se je dalo za neki spominek 10,000 gld., za novoustanovljene bataljone prostovoljcev 5000 gld.; vdeležilo se je pri narodnem posojilu z doneskom, ki je daleč presegal srenjske moči, tega posojila dolžna pisma so se prodala globoko pod vrednostjo. Srenjska blagajnica se je odprla, da je potoval na srenjske stroške neki ključar k londonski obrtnijski razstavi; to potovanje za kratek čas ni koristilo niti mestnim obrtnikom, niti vdeležencu, ker je hitro potem prišel na kant. Ni se skrbelo, da bi se bili v naše mesto privabili povzhitniki. Ko so se ustanovljala vojaška učilišča, ko si je prostora iskalo generalno zapovedništvo, pravil je tadajni srenjski zastop, da nima Ljubljana dostojnih prostorij. Eno kakor drugo je bilo za Ljubljano zgubljeno, in ž njima promet, ki šteje na tisoče in tisoče goldinarjev. Ko je bila kupčijska zbornica poprašana zavoljo grajenja železnice, ki bi imele vezati južno železnico s Koroškim in Hrvaškim, ostalo je vprašanje brez odgovora. Ko bi bili takrat razumni in navdušeni rodoljubi stali na čelu mestu in kupčijski zbornici, bili bi se na vse kriplje prizadevali, da bi se bile mesto neplodnih črt Maribor-Celovec in Zidanmost-Karlovec zidali črti Ljubljana-Belak in Ljubljana-Karlovec. Na dalje očita „Trigl.“ nemškemu srenjskemu zastopništvu, da je moralo zavoljo njegove neskrbnosti mesto od leta 1851 do leta 1868 vsega skup po krivici plačati kakih 40—50,000 gld. za deželno holnišnico. Ti denarji so mestni blagajnici za vselej zgubljeni. Kdo ne bi čitaje kaj takega izdihol: Bog nas varuj taccih mestnih očetov!

Notrajni položaj avstrijski.

Za časa je bila „Politika“ temeljito razkrila državniško sposobnost sedajne vladajoče večine državnega zbora. „Politiki“ se ni verjelo. Možje so vladanje prevzeli; kako so se obnesli proti lastni stranki, naj kaže sledeči sestavek „Telegr.“, ki je dokaj podučljiv, dasiravno „Telegr.“ stališče ni naše: „Telegr.“ piše.

Pri vsej okretnosti (bodrosti), ktero so pretekla tedna razvijali naši državni modrijani na ministerskih klopéh in pred njimi, drznelo se danes staviti vprašanje: Ali se je prestrojenje Avstrije po novih temeljnih zakonih le trohico pospešilo? Ali se je kaj storilo, da bi se dogotavljeni približal načrt, ki je narisán v prezidanje naše države v temeljnih zakonih?

Potrebno je, da si od časa do časa odgovarjamo na to vprašanje in za nekoliko časa pozabimo posamezna dela, ktera naše oči obrabljajo od velike vsote, za ktero gre v naši domovini. Obsirna teoretična razpravljanja, s kterimi se nam dan na dan ušesa polnijo, dovolj nas trudijo že sama na sebi; če jih pa primerjamo z djanskimi pridobitki, kteri iz njih izvirajo, mora srce upasti politikarju še s tolikim upanjem prenapolnjenemu. Ti pridobitki do zdaj niče za las ne presegajo. Od vsega svobodomiselnega načrta ustavnega se še ni nič vresničilo. Avstrijski narodi ne morajo zadovoljevati z golim črtežem, kjer bi potrebovali državnega posloplja, v katerem bi živeti mogli. Delo šestih mesecev nas ni le za jeden količak znamenit korak naprej spravilo po poti, ktera se je odprla decembra mesca 1867. To je dovolj žalostno in lagodno, naj je to že zakrivil ta ali oni. Tem žalostnejše je to, ker je bilo trenutek časa videti, kakor da bi se bil zgoraj in spodaj resni naš položaj uvažil in jelo odkritosrčno misliti na sredstva pomoči.

Ko je bilo sredi preteklega leta nemarje na političnem polju v Avstriji splošno postalo, ko so nad državno bodočnostjo celo tisti obupali, ki so se zanašali na pregovorno srečo Avstrijsko, imela je država še pri rokah mogočen prebijač, zlate obljube, s kterimi se je dalo omalahajoče zaupanje na novo oživiti, in državljan k težkim žrtvam spodbuditi, kterih država od njega zahteva. Te zlate obljube se niso skopo dajale, in zaupanje se je oživilo, pokazalo se je celo nekoliko navdušenja. To vse je med tem otrpnilo. Delovanje državnega zbora kaže toliko nemoč, da je groza. Nemoč se kaže pri vseh poslopljih osnovah političnega značaja; mesto reformatorične delavnosti se nam kaže birokratično premišljevanje; mesto samosvesti, ki je edino vredno zastopništva velike države, gospodarji v pisani spremembi med poslanci zdaj strahopezdljivost, zdaj zopet največje veselje. Zmiraj pa se preizrajajo tirjatve časa, nepreprosljiva potreba. Zatoraj se tudi ne moremo čuditi, če se one stranke v Avstriji, ki ustavnini osnovi sovražno nasproti stojé,

ur, grdih napadov in hudobij nasprotnikov, in solza zadosti igrala je v marsikterem možatem očesu, ko se je sijajno pokazalo, da Sokol je ostal star ljubljenec, da simpatij do njega niso pogasile mrzle nevihte, ki so se razsipavale nad njim. Spomina vreden trenutek bil je to in najzgovornejši odgovor na vse, kar se je godilo. Ponosno začeli so vršiti vrli mladeni svoje izkaze, ter po vsakem posameznem zbuljali gromovito pohvalo. Sokol je presegel tako rekoč samega sebe, z djanji pokazal je, da čvrsto živi in da ga nikakor ni volja položiti se v grob, kterega so mu tako strastno in skrbno kopali in želeli njegovi nasprotniki, nesramno obrekovaje in razkričaje ga za četo divjih razsajalcev. Kaj bolj okusnega, žlahnega, ko marmorne podobe, ktere sta kazala Sokolovca g. Vidic Tine in Coloreto, ni si lahko misliti, kaj takega treba je le videti, da se vé presoditi. Visoko v čistem zraku razpenja mogočno svoja krila Sokol, povzdignil se je z lastno močjo, ko je marsikteri mislil, da je vničen za veke. Tako je bila ta beseda slavna zmaga na videz že hirajoče narodne stvari v Ljubljani, v vseh svojih razdelkih, jasni dan, ki nam dolgo ostane v veseljem spominu, ki nas je okrepčal in nam dal novo moč. Naj bi bil srečen prednik zmage v velikem volilnem boju, ki se bode knaluvnel in v kterem se borijo nasprotniki naši z vsem orožjem natočevanja, laži in ogrdovanja. Naj bi bil tako srečen, da Vam tudi prihodnji sporečati morem tako veselih novic, in zopet pozabiti za nekaj časa britkih bolečin, ki nas tarejo na drugi strani. Saj človek rad pozabi neprijetne stvari, ako le more in se tolaži z veselimi. Zatorej delajmo, in še enkrat delajmo!

A. L.—č.

ali vsaj zanjo ne marajo, se zdaj ne morejo odločiti, sporazumljenja z nami (vladajočo nemško stranko) iskati na podlagi teoretične ustave. Ko bi mi mogli te stranke povabiti v poslopje, če tudi le hitro in za silo zgrajeno, morebiti bi jih vanj privabili; sami pa dobro spoznavamo, da jih ne more mikati, če jih vabimo, naj bi na podlagi temeljnih zakonov z nami pod milim nebom ponočevali.

Nove postave.

Medverska postava.

(Dalje.)

Čl. 8. Predstojniki, služabniki ali člani kake cerkve ali verskega občestva nimajo drugovernikom opravljati bogoslužnih ali dušopasnih opravil, katerih ne bi bili drugoverniki po svoji pravici sami prosili. Ta opravila bi se smela le tedaj opravljati, ko bi dotični dušni pastirji ali služabniki druge cerkve ali cerkvenega občestva prosili, da se opravi njim pripadajoče cerkveno opravilo, ali ko bi postave in predpisi te cerkve ali cerkvenega občestva to opravilo dopuščali. Inače nima opravilo nikakoršne pravne veljave in imajo na prošnjo oškodovanega zasebnika ali cerkvenega občestva uradnoje v okolišini priti nepravilnostim in njihovim nasledkom.

Čl. 9. Člani kake cerkve ali cerkvenega občestva se morejo le tedaj siliti, da ali v denarjih, prirodninah ali z delom pripomorejo k bogočastnim ali milodelnim nameram druge cerkve, če dolžnost k temu izvira iz zasebnopravnih, po pisnih dokazljivih virov. Le s sodnikovo pomočjo se more k tem pripomočkom prisiliti, kdor bi se jih branil. Nikteri dušni pastir ne sme tirjati kakoršnega koli iz cerkvenih opravil izviraajočega plačila, razen ko bi se bilo opravljalo na njegovo zahtevanje in tudi tedaj le, kakor je po postavi odmerjeno.

Čl. 10. Zapovedi predstoječega čl. 9 popolnem tudi veljajo gledé doneskov in del za učne namene; razen ko bi bili člani različnih cerkev ali verskih občestev zaradi postavnega šolanja združeni v jedno šolsko telo. V tem primerljaji skupno zadevajo stroški za napravo in vzdržanje šole, za plačo učnih učiteljev vse šolarje brez ozira na vero; izvzeti so le stroški za verski poduk drugovernikov. V drugovernovo šolo se ne sme nihče siliti.

Čl. 11. Vsi doneski ali dela, kar so jih do zdaj od drugovernikov tirjati smeli duhovniki, cerkveniki, orglavci, šolski učitelji, potem bogočastni, učni in milodelni zavodi, ne smejo se več tirjati, če ne izvirajo iz zaukazov predstoječih čl. 9 in 10.

Čl. 12. Pokopališča za vmrle ima preskrbeti srenja, pogreb pa spada pod državno postavodajo. Bogoslužna opravila pri pogrebi uravnava vsaka cerkev ali versko občestvo po svojih postavah.

Čl. 13. Nobena verska občina ne more prepovedati, da bi se ne smel dostojno pokopati drugovernik na njenem pokopališču; če se ima umrlj položiti v rodovinski grob, ali če se 2 tam, kjer se je smrt pripetila ali mrlje našel, v srenjskem okrožji ne nahaja pokopališče, ki je namenjeno sovernikom umrlega.

Čl. 14. Nikomu se ne more braniti, da bi ne smel delati o praznikih in svečanostih tuje mu cerkve ali verskega občestva. Vendar se je o praznikih ktere koli cerkve ali verskega občestva med domačo službo božjo vsemu izogibati v obližji gospodovega doma (cerkve, tempeljna), kar bi vtegnilo motiti ali vznemirjati svečanost.

Čl. 15. Nikteri cerkveni občini se ne more braniti, da bi ne smela zvoniti one dneve, ktere je zvonjenje pri drugi cerkvi ali verskem občestvu prepovedano.

Čl. 16. Po šolah, ktere obiskujejo člani različnih cerkev in verskih občestev naj se učenje, kolikor se dá, tako razredi, da je tudi manjšini mogoče opravljati svoje verske dolžnosti.

Čl. 17. Vsi kakoršni koli odloki dosedajnih postav in zaukazov, kakor tudi vse navade, ki se ne skladajo s temi predpisi, izgube svojo veljavo, če se tuj ne niso izrekoma ob moč deli. To zadeva posebno predpise o verski odgoji otrok, ki so se sprejeli v javno izrejo.

Čl. 18 in 19 imata navadne predpise o postavnih veljavi in izvršbi.

Dopisi.

Iz Ptuja. — V nedeljo 3. maja je bila pri veliki Nedeli lepa narodna veselica, ktero je osnoval tamošnji rodoljub g. Patek. Proti štirim popoldne je prišlo od vseh krajev mnogo ljudstva, pripeljalo se je dosti vozov iz Ormuža, Ljutomera, Ptujja itd., celo iz Hrvaškega je bilo milih nam gostov. Kar je moglo, se je vsedel k mizam, ki so stale v senci krasno eve-teh drevs. Oddahnivši se jamejo pevci Ljutomerske čitalnice pod vodstvom g. Bauerja pevati, moramo reči, da že dolgo nismo slišali tako lepega moškega zbora; poslušavci so, se vé da iz vseh moči ploskali. Domača godba je polnila trenutke med petjem in med govori, ki so prišli eden za drugim, potem ko je solnce utonilo in krasen pomladanski večer, kakšnega si človek le želeli more, nastopil. Vseh govorov in deklaracij tukaj omeniti ni mogoče, samo toliko, da se je skazal g. Petek pri tej priliki kot made poln mladenc, na kterege domovina ponosno gleda. Omeniti moram g. Hermanovega govora o narodnosti, kteri nas je spet prepričal, kako dobro razume g. poslanec svojo nalogo. G. dr. Val. Zarnik je govoril o narodnem čutji, ktero še preveč pri nas spi. Drug govornik je v jedernatem govoru pozor obračal na veselo prikazen, da celi slovenski narod trdno stoji za svojimi voditelji, da je grda laž, če kakšen nasprotnik reče, da obstoji slovenski svet le samo iz nekterih prenapetih učenih možev, ki ne vedó, kaj delajo. — Radost in veselje je vladalo do pozne noči. K zadnjemu še željo izrečem, naj bi se na večih krajih takšne narodne veselice napravile, da bi imeli več takih „velikih nedelj“, ko smo jo undan doživeli. — Slovenci naj živijo!

Iz Celja. Za Teherjane, ki so 23. aprila t. l. po požaru ob svoja poslopja in drugo premoženje prišli, se je 3. maja v celjski narodni čital-

nici tombola igrala. Dobitke za to igro so čitalnični udje za nesrečnike darovali, in tako je bilo mogoče 60 gl. v njihovo podporo skup spraviti. Skupljeni novci so se koj drugi dan v pričó župana med pogorelce razdelili.

V Karlovcu 4. maja X + Y. (Ravno zdaj v izgled Ljubljancanom.)

Kakor sem vam zadnjič pisal, nima naše mesto zastoj priimek naj bolj rodoljubnega mesta cele trojedne kraljevine. Kakor so v Zagrebu naši narodnjaki z vsemi poslanci in pri volitvah za mestni odbor z vsemi zastopniki padli, zmagali smo mi sijajno obakrat s svojim poslancem Turkovičem in zmagali smo še sijajnejše ravno zdaj pretečeni teden pri volitvah za mestni odbor. Vsaki volilni razred voli 8 odbornikov, v vseh 3 razredih toraj 24. Dan na dan so glasovite „Hrvatske novine“ v vsakovrstnih oblikah nam prigovarjale kakor bolnemu konju: naj se za božjo voljo enkrat opametimo, naj pošljemo te bedaste in nemirne narodnjake rakom žvižgat in žabam gost, naj si izvolimo prepametne, veleučene in obzirne madjarone, kajti potem bo postal naš Karlovec v trgovskem obziru mali Marseille. Kolpa bude polna parobrodov, 5 milj daleč okolo Karlovca se bo povsod iz fabriških dimnikov kadilo in postali bomo hrvaški Manchester. Pa lejte si, nismo hotli postati niti Marseille, niti Manchester, ostali smo stari neumneži in trdovratneži, izvolili smo vsi pravi meščani same naj zaslužnejše domoroce kakor Fr. Vranica, Miklavža Pacla, Dr. Dražiča, Turkoviča itd. Naši so dobili po 150, 140, 120 glasov, Madjaroni po 8, 10, naj več 20 in to se vé, s a m i h uradnikov in učiteljev, in vse to se je zgodilo pri tej neizmerni agitaciji, kakor že baron Rauch take tragične komedije aranžirati zna. Dali smo pri nas s sedanjimi volitvami Madjaronom in vsem njihovim kandidatom, ako Bog da in sreča junačka, za večne čase „Laufpass“. Pri nas, hvala Bogu, ni zemlja za to vsvarjena, da bi Rauchova lulika in madjaronske koprive mogle poganjati. Ljubljanci, vam pa še enkrat kot vaš rojak zaviknem, uglejte se za prihodnji teden v nas.

Na Dunaji 5. maja. → (Dvalizem takraj in unkraj Litave.)

Znana vam bude interpelacija gospoda Skene-ta in sodrugov na cislajtansko ministerstvo o cesarjevem pismu na vkupnega ministra Kuhna zaradi oskrbljevanja tistih cesarskih oficirjev, ki so leta 1848 po nevednosti (?) odpadli od cesarske armade in celo proti isti se vojskovali. Skene vpraša, kako je to, da bode mogla cela država iste častnike oskrbljevati, ko je vendar to čisto osebna zadeva ogrske krone; Skene tudi misli, da bi po takem ravnanji svetost prišege jako trpela, ko bi se očividni puntarji od države podpirali. Kakor za gotovo čujem, namerjava ministerstvo samo toliko odgovoriti, da se ne bode nič v tej stvari storilo brez dovoljenja delegacij, ki se imajo v septembru zopet sklicati; od druge strani se pa pripoveduje, da ne bode ministerstvo kar nič odgovorilo.

Zares jako čudno se je dvalizem v življenje vpeljal, in že se vidi, kako da hira in da že naj prvi zagovorniki razdvojenja naše države dvomijo o njegovi uspešnosti. Posebno veliko muke prizadeva našim politikarjem postopanje Čehov gledé novih davkov; da so tudi Ljubljanci poslali adresu proti davkom, so se tukaj vsi jako začudili, kajti mislili so že, da bodo Slovenci vendar mirni, ker njih državni poslanci (sit venia verbo) tako lepo z vlado harmonirajo. Pa nečem danes o slovenskih poslancih govoriti — prihranim si to za drugokrat — samo to naj omenim, da č. g. državni poslanec Luka Svetec, L. Leskovec, vrednika od „Zukunft“ zaradi razžaljenja časti toži; pa da č. g. deželni poslance ne bode sam k obravnavi prišel, ker se neče sam s takimi političnimi fantalimi pravdati. No, tudi prav; v kratkem bomo videli, kako daleč bomo po tej poti prišli.

Kako da nekteri poslanci o novem listu „Slov. Narod“ mislijo, čem vam pri priložnosti pisati; cela zarota je proti listu, kajti vse je tem gospodom neljubo, kar ne trobi v njihov rog.

Kako da Magjari dvalizem izpeljavajo, vidi se lepo pri postopanju ogrske vlade proti nemagjarskim narodom. Minister Wenkheim je celo neki novosadski deputaciji pod vodstvom poslanca dr. Miletića, ki je prosila, da bi se narodno srbsko gledišče iz deželnega zaklada podpiralo, odgovoril, da je na ogrskem samo en oficijelen narod, drugi narodi, ako jim to ni všeč, se lahko izselijo.

Iz Prage 1. maja. — Mesec majnik bo prinesel Pragi veliko novega in važnega. — Mesto Praga je dobila danes novo krasoto, železni most, naj lepši v Avstriji. Včeraj so ga obtežili, 64 voz se je na enkrat peljalo čez-nj. Na vsakem vozu je bilo 80 centov starega železa. Na straneh je bilo naloženega veliko tisoč cegla. Most je prestal in danes se je odprl.

Za narod česki veliko važnejši dogodek bo pa slavnost 16. t. m., ko bodo temeljni kamen k narodnemu gledišču polagali. Koliko priprav se dela, gotovo ste že čitali. In če se sme iz priprav na kaj sklepati, smem reči, da bo ta slavnost sijajna tako, kakor je dolgo ni bilo nobene in je kmali ne bo. Vse se veseli in vsaki bi rad kolikor bi mogel pripomogel k tej važni slavnosti.

Čem bolj pa narodnjaki pripravljajo, in čem bolj se celi narod na bližnjo prihodnost veseli, tem bolj vse to jezí nasprotnike; v vsako reč se mešajo, kakor da bi jih nič bolj ne brigalo, nego česki narod. Narodne obleke so jim smešnje, ker bodo preveč pisane, kamen (temeljni) jim ni iz pravega hriba itd. Včeraj je neki voznik, ki je nerodno vozil, podrl neki kandelaber pri narodnem gledišču, brž so ga začeli nasprotniki obžalovati za „unschuldiges Opfer des czechischen Theaterbaues“.

Srečna Praga! Ni davno, kar je doživela velik hrup, in slišala rožljanje vojaških pušk in bajonetov! Zopet se menda nekaj enacega pripravlja, in sicer za 16. t. m. k sijajnosti. Tu so trije polki infanterije v garnizoni, in en eskadron huzarjev. To je premalo. Ker je med temi polki mnogo Čehov, morajo iti iz Prage, prišli bodo drugi, in povrh še 4 drugi polki in še en eskadron huzarjev; tako da bo 16. t. m. 7 polkov in 2 eskadrona huzarjev v Pragi. Kako se bo narod nasproti temu zadržal, se ne more vedeti. —

Iz Peterburga. [Dalje.] Finlandija si je vedno veliko domišljevala svojo avtonomijo in bolj ko na blagor svoj je pazila na to, da je manj, ko se, da z Rusijo zvezana. Pa brez Rusije bi Finlandčani lakote pomrli,

Res, da so lakote navajeni; pa letošnja lakota je tudi za finskega separatista prehuda, in tako smo došli do tega, da si vsak Finec železnice želi, koja bi njegovo zemljo z Rusijo zvezavala. Hitro se začenja in dela tudi ta železnica; peljala bo iz Peterburga v Kikimeki (postaja helsingforsko-tavastahuske linije). Koristila bo ta železnica posebno žitni kupčiji.

Iz Šuve v Ivanov (v vladimirski guberniji) se pridno dela, in mislijo da bo do 1/a sptbra — do nižji-novgorodskega sejma zgotovljena. Merila bo 83 vrst.

Nadaljevala se bo tudi tista iz Troicke-Lavne v Jaroslav. Obe ti železnici boste koristile posebno obrtniji, ki je v teh krajih naj bolj razvita.

Število in obširnost železnic, ki se že delajo, kakor vidite, sta lepa; upati je, da bodo kmalu zgotovljene. Izročene so do malega bolj zanesljivim podvzetnikom, nego one, ki so se dozdaj gradile. Ako bi pa kako društvo svoje dolžnosti ne spoľhjevalo, bodo zemstva skrbela, da se napaki v okoli pride; kajti skoraj pri vseh teh železnicah so prizadeta zemstva. Ti pa so nam naj boljši porok za pospeševanje dela.

Načrt — železnico iz Jekatarinograda v Oso, namesto v Sarapul napraviti — je iztuhtan še le, kar se vé, da se ima železnica iz Vjetke do Dvine delati; Bogdanovičevi nasvjet je nekoliko stareji. To so načrti. Kako se bo ta železnica napravila, bo odločeno v kratkem, kajti zdaj so navstovalci vseh treh nasvetov v Peterburgu. V ministerstvu železnic se ima razprava o tem kmalu začeti. Za to in druge železnice bo treba mnogo gradiva, pa do tega gradiva bo ravno ta železnica naj bolj pot odprla.

Za žito namenjeno za Peterburg, ki pride po Volgi do Ribinska, in ki je do zdaj po kanalih šlo v Peterburg, mislijo posebno železnico napraviti. Da je potrebna, priznavajo vsi; samo o tem še pravda teče: ali se ima napraviti iz Ribinska naravnost v Peterburg, ali v Tver. Tverčani se poganjajo za to, da bi šla v Tver.

Pskovsko zemstvo hoče imeti železnico iz Pskova v Rigo. Važnost njena bi bila samo lokalna. Pa katero zemstvo ne zahteva železnice?

Politični razgled.

V 101. seji državnega zbora je izročil dr. Toman nekoliko peticij iz Kranjske proti nadačenji premoženja.

Knjz Auersperg odgovarja na Skenejevo interpelacijo, da spada njeni predmet gledé postavdaje pred delagacije, gledé izvršbe v delokrog skupnega ministerstva, da si toraj tikrajno ministevstvo ne more lastiti cesarskega pisma pod svoje področje. — Minister Giskra je podal zbornici postavino osnovo o neposrednih volitvah v državni zbor.

„Wr. Ztg.“ razglašá postavo, po kateri ima odsihmal nehati ječa zaradi menjšičnih ali drugih denarnih tirjatev.

Tekoče zasjedanje državnega zbora se bliža svojemu koncu. V ministerskem svetodavstvu je neki že sklenjeno, da ima zborovanje nehati konec mesca maja. Naj veči del še ostalega časa se bo porabil, da se rešijo denarstveni predlogi. Na jesen se zopet snide, da vzame v pretres brambovsko postavo, o kateri se ima med tem posvetovati poseben odbor.

Mesca junija in julija bodo v naglici zborovali deželni zbori. Čuje se, da se že pripravljajo dotični predlogi; českega namestnika in ves deželni odbor je dr. Giskra brzojavno pozval na Dunaj, da bi se ž njimi porazumel o glavnih načelih nove okrajne razdelitve, ne čuje se pa, ali med temi še kaj drugega, kakor deželni proračun. Tudi se ne čuje, ali bode smeli deželni zbori iz lastnega nagiba staviti predlogov, kar že za vlade g. Beusta Kranjskemu zboru ni bilo pripuščeno, kakor je znano.

Odbor v pretres kazenskega postopnika je z malimi nebistvenimi premembami odobril osnovo postave o porotnih sodbah za tiskovne zločine, in bo nasvetoval, naj tej postavi pritrdi tudi državni zbor.

Brati je, da si Beust in cislajtansko ministevstvo niso več tako dobri, kakor bi treba bilo, če hočejo vsi ostati, kjer so zdaj. Prvo, kar je Beust tikrajnemu ministevstvu čez glavo storil, je anglijsko-avstrijska kupčijska pogodba, sklenjena med Beustom in Anglijskem povernikom, katero ministevstvo neče pritrditi. Drugo je znano pismo cesarjevo na drž. vojnega ministra Kuhn-a, za katero je pač vedel Beust, ne pa tikrajno ministevstvo. Beust pač marsikaj zna in vé, česar se bodo tudi še ministri pri njem učiti morali.

Ogerski minister Wenkheim je v seji 4. maja odgovoril na Csiky-jevo interpelacijo zavoljo razgnanega demokratičnega shodišča. Ponavadna pravica (pravi Wenkheim) dopušča vladi razdruževanje, ker še nimajo Ogrji zapisane društvene pisave. Ponavadno pravo pa je, da imajo društva svoja pravila vladi v potrjenje predlagati. Demokratična shodišča so nevarna za deželni mir; ona delajo proti ustavnim temeljnim zakonom, surovo sumnicijo državni zbor in ministevstvo. Ker niso hotela demokratična shodišča §. 3. svojih pravil spremeniti, morala jih je vlada razgnati. Da bi se bila napravljala nova demokratična shodišča, ni mogla vlada pripuščati, dokler se jej niso pravila predložila. Zbornica je bila s tem razjasnilom zadovoljna. Čuje se, da pripravlja minister pravosodja društveno postavo pisano; upamo, da si ne bo vzel v izgled cislajtanske — „pisane“ društvene postave.

Deák zahteva, da predloži ministevstvo osnovo postave o svobodnem tisku v Erdelji.

Ogerski finančni minister s svojimi denarstvenimi predlogi nima prave sreče. Kako shodišče za splošno jednopravnost pod predsedvom Klappkovim je sklenilo protiviti se proti Lonyayevim predlogom in hoče dokazati, da so stroški in dohodki krivo cenjeni, da toraj ne morejo biti podlaga proračunskemu posvetovanju.

Hrvaška regnikolarna deputacija je, kakor se piše, pripoznala podružnost trojedne kraljevine pod ogersko krono, čin kronovanja in delegacijsko postavo in je privolila, da bodo dohajali hrvaški poslanci na ogerski zbor.

Iz Rima se je brzojavilo, da je 2. t. m. vmlr avstrijski poslanec na papeževem dvoru grof Crivelli. Ko je imenoval

nega dne popoldne na sprehod jezdil, zadel ga je mrtvad in g. grof je padel mrtev raz konja. Tekoča opravila bo na njegovem mestu opravljal baron Ottentels, prvi tajnik avstrijskega poslanstva v Rimu. Brž ko ne bo v kratkem odpotoval v večno mesto b. Meysenburg, a ne čakal, dokler se pridrijo nove 3 verske postave. Drugi pa vedó, da se vladi neprilčno zdi pošiljati imenovanega gospoda v Rim.

Sklenjeno je, da odjadra avstrijska-francoska vlada v grško morje. S tem se ima dokazati, da sta Kabineta v Parizu in na Dunaji glede vshodnega vprašanja jedne misli.

Na francoskem je zdaj kaj nevhvaležno delo pisati o miru in vojski. Kar piše jeden časnik, dementuje drugi; dokler ne bo govoril Napoleon sam v Orleanu, ne da se nič gotovega povedati; morebiti tudi potem ne, ker je znano kako dobro zna Napoleon svoje misli zakrivati. — Pravi se, da je knjz Metternich nenadoma iz Pariza odpotoval.

Disraeli je prosil, da bi ga kraljica iz službe izpustila, vendar mu do zdaj tega kraljica še ni dovolila. Drugi trdijo, da hoče disraeli parlament razpustiti.

Književno naznanilo.

Da se umirijo naši vredni predbrojníci, naznanjamo jim, da smo namili tretji i četrti zvezek „Slavjanskega Juga“ v enem šestitku izdati, da le poprej svršimo 6 polletnih zvezkov. Gradivo je v tisku, pa tudi dovoljno prekrasnih podob za oba zvezka bode, kakor se nadjamo, kmalu gotovih. Prideta tedaj 3. i 4. zvezek skupaj še meseca maja na svetlo, s kterima hočemo tistim p. n. gg. predbrojnikom, ki se za 3 posebne podobne z vsacim zvezkom javijo, vseh 9 podob poslati. Ob enem prosimo štovane prijatelje, posebno pa razposiljalce, ki nam deloma še za prvi, deloma pa tudi za drugi zvezek naročnine niso poslali, da nam denarji brez odvlačno pošljejo, ker se brez njih ne dá vspešno i točno že za to delati, ker moramo podobne vselej naprej plačevati. Mala svotica denarjev, katero smo od nekoliko celo — nekoliko pa polletnih naročnikov prejeli, doseza komaj za stroške enega zvezka; na to račun ne moremo izdajati več zvezkov „Slav. Juga“ v 1500 otiskov, ker sama poštnina iznaša vselej do 60 gl., Prosimo tedaj vljudno v imenu napredovanja naše književnosti, da nam se denarji koj po razpredaji pošljejo, pa bo delo hitreje i točneje izhajalo.

V Karlovc 2. maja 1868.

Vredništvo „Slav. Juga.“

Javne dražbe 8. maja.

Krajsko.

I. izv. dr. Gaser-ovega posestva h. št. 2, pri okr. ur. v Loki; cena 725 gl. 50 kr.

I. izv. dražba Urbasovo pos. št. 50, pri okr. ur. v Planini zar. 84 gl.; cena 1060 gl. in 120 gl.

Sop. I. izv. dražba Seles-ovo pos. št. 5, pri okr. uradu v Bistrici zar. 120 gl.; cena 1150 gl.

I. izv. dr. Lekanovo pos. v Podgorji urb. št. 31, Hallerstein in dom. št. 309 Schmeberg pri okr. ur. v Ložah zar. 40 gl. 92 n.; cena 980 in 40 gl.

Pret. III. izv. dražba. Pavlinovo pos. v Kušah pri okr. ur. v Ložah.

Štajersko.

I. izv. dražba Špeglič-evega posestva urb. št. 26, pri okr. ur. slov. Bistriškem; cena 530 gl.

II. izv. dražba Jurincevo pos. urb. št. 18, ad Wernsee, h. št. 46, pri okr. ur. v Ljutomeru zar. 200 gl.; cena 6400 gl.

(13)

Naznanilo.

Podpisani, ki je bil tri leta v čitalnični gostilnici oskrbnik kleti, potem najemnik gostilnice pri „avstrijskem caru“, naznanja, da je prevzel v najem gostilnico

„zur Bierquelle“,

na ribjem trgu za zidom v Ljubljani, ter se priporoča blagovoljnemu obisku.

Dobro kosilo se dobiva tu na mesec in po listu, ravno tako gorka jedila zjutraj in zvečer dobro in okusno pripravljena.

Za dobro pivo in vino, ter za dobro postrežbo bode vedno skrbel udani

Tone Miculinich,
gostilničar.

P. n.

(3)

Preselim svojo prodajalnico (štacuno) z dišečim, materialnim, barvenim, okusnim in raznim drobnim blagom, katero sem 10 let v Dereani-ovi hiši v najemu imel, v nekdanjo Lininger-jevo, zdaj v hišo gospoda Ernsta Rükschl-na.

Pri tej priloznosti se vljudno zahvalujem svojim častitim kupovalcem za zaupanje, ki so mi ga do zdaj skazovali. Prosim me še zanjaprej z enakim zaupanjem počastiti, in jaz se bom tudi prihodnjic prizadeval vsakemu z dobrim blagom po nizki ceni pošteno postreči.

S spoštovanjem

France Kapus.

V Celji mesca marca 1868.